

Onze haven drugsvrij Wat kan jij doen?

**Correct én veilig
reageren op
drugscriminaliteit
in de haven.**

**Hey, wil je snel
wat bijverdienen?**

De Antwerpse haven is een belangrijke motor van onze welvaart. Voor goederen vanuit de hele wereld is ze de toegangspoort tot Vlaanderen en de rest van Europa. Maar liefst 150.000 medewerkers houden onze haven draaiende. Daar zijn we fier op!

Jammer genoeg misbruiken ook criminele organisaties onze haven voor hun drugstrafiek. Haar ligging, omvang en de gevoelige verbindingen met Zuid-Amerika maken haar bijzonder aantrekkelijk voor de internationale drugshandel. De gevolgen zijn aanzienlijk voor onze havengemeenschap, en ook in het Antwerpse straatbeeld zijn ze zichtbaar. Drugscriminaliteit treft de veiligheid van ons allemaal, en besmeurt het imago van onze haven.

De Antwerpse havengemeenschap zet zich samen met de bevoegde politie- en douanediens ten al geruime tijd sterk in om drugscriminaliteit uit onze haven te weren. Iedereen die meewerkt aan de logistieke keten kan een cruciale bijdrage leveren aan deze inspanningen. Jij weet hoe de haven werkt, waardoor je verdachte situaties kan herkennen. Die kan je anoniem melden op **www.onzehavendrugsvrij.be** of **03 236 62 25**. Jouw informatie kan erg waardevol zijn voor de politiediensten, waardoor zij krachtadiger en gericht kunnen handelen.

Deze brochure wil je enkele handvaten aanreiken om correct én veilig te reageren wanneer je met drugscriminaliteit geconfronteerd zou worden. Zo help je mee aan een haven en stad waar het goed is om te werken en te leven.

Met vriendelijke groeten,

Paul Valkeniers
gedelegeerd bestuurder Cempa

Stephan Vanfraechem
algemeen directeur Alfaport Voka

Over drugs-criminaliteit

De Antwerpse haven blijkt een belangrijke draaischijf in de internationale drugshandel. Maar wat maakt onze haven zo aantrekkelijk voor criminele organisaties? Welke drugs worden via Antwerpen verscheept en waar komen ze vandaan?

Waarom Antwerpen?

De Antwerpse haven is een grote logistieke speler. Ze is de tweede grootste van Europa én heeft sterke verbindingen met de rest van de wereld. Zo zijn er veel rechtstreekse maritieme trajecten met Zuid- en Midden-Amerika en het Caraïbisch gebied. Die zijn bijzonder interessant voor drugscriminelen. Bovendien is Antwerpen centraal gelegen. De stad en de haven hebben goede verbindingen met onze buurlanden en de rest van Europa. Illegale goederen die via de haven binnenkomen, vinden zo snel de weg naar de afzetmarkten.

Welke drugs & van waar?

Cocaïne is met stip de meest gesmokkelde drug in de Antwerpse haven. Die drug wordt vooral geproduceerd in Zuid-Amerika, hoofdzakelijk in Colombia, Bolivia en Peru. De cocaïne wordt aan boord gebracht in havens verspreid over Midden- en Zuid-Amerika, in landen zoals Ecuador, Panama, Brazilië en Costa Rica. Ook heroïne, marihuana en andere verboden middelen worden in beslag genomen, maar die vangsten zijn aanzienlijk minder groot dan die van cocaïne.

Medewerkers & bedrijven beschermen

Om de veiligheid van medewerkers en bedrijven in de haven te beschermen, worden er verschillende beveiligingsmethodes en -procedures ingezet. Ook jij draagt een belangrijke verantwoordelijkheid bij die beveiliging.

Medewerkers

Expediteurs, havenarbeiders, waterklerken, techniekers, IT'ers ... Of je nu op een operationele of ondersteunende dienst werkt: iedereen in de maritieme sector kan een onmisbare bijdrage leveren aan de beveiliging van de logistieke keten. Medewerkers moeten alert zijn voor verdachte situaties, en de verschillende beveiligingsmaatregelen en -adviezen naleven. Zo'n werkomgeving wordt minder aantrekkelijk voor criminele activiteiten. Een werkomgeving waarin medewerkers de verschillende beveiligingsmaatregelen en -adviezen naleven, wordt minder aantrekkelijk voor criminele activiteiten.

Camerabewaking

In en rond bedrijven hangt camerabewaking. Voertuigen kunnen geregistreerd worden door nummerplaatherkenning. Ook op terminals zelf en bij veel bedrijven wordt in- en uitgaand verkeer van voertuigen en personen gemonitord.

Toegangsbadge

Elke persoonlijke toegangsbadge is een belangrijke beveiligingsmethode om personenverkeer op kantoren en bedrijven te registreren. In het havengebied is bijvoorbeeld de Alfapass een belangrijke toegangssleutel tot bedrijfsterreinen. **Leen jouw toegangsbadge nooit uit!** Ze is persoonlijk: wordt jouw badge gebruikt voor criminele feiten, dan zal de politie jou contacteren. Bij verlies verwittig je meteen je werkgever.

Beveiligde toegangen

Toegangen tot een bedrijf of kantoor zijn meestal beveiligd. Criminelen kunnen proberen via deze wegen mee binnen te glippen. **Ga daarom nooit samen met een andere persoon (of wagen) naar binnen**, ook niet met iemand die je kent. Doe dit altijd individueel.

Digitale beveiligingssystemen

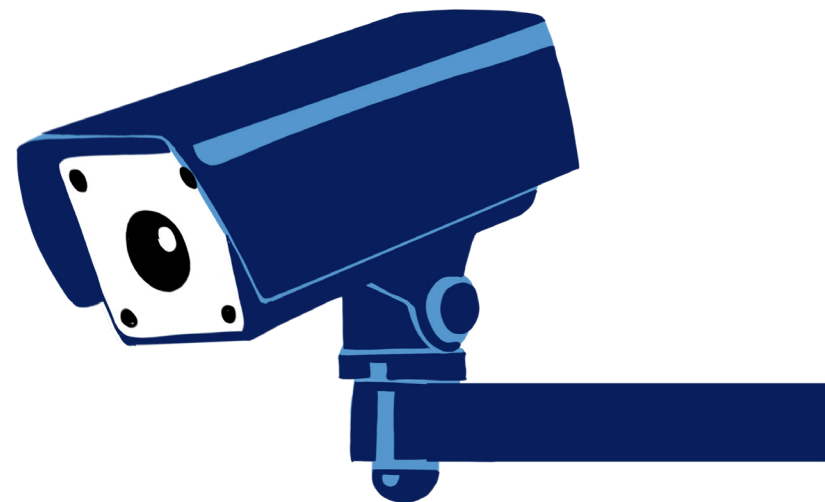
Alle behandelingen van goederen, activiteiten, toegangspogingen ... worden digitaal geregistreerd. Deze worden opgevolgd, gecontroleerd en onderzocht. Onregelmatigheden komen altijd aan het licht. Ook de vrijgave van containers gebeurt steeds meer digitaal, zodat pincodes in de toekomst volledig overbodig worden.

Let op voor phishing

Cybercriminelen proberen beveiligings-systemen te omzeilen en zo toegang te krijgen tot gevoelige informatie of inloggegevens. Dat gebeurt vaak via e-mail. **Klik nooit zomaar op een bijlage of link in een e-mail**, maar wees kritisch, ook als je de afzender kent. Een e-mailadres kan vals of gehackt zijn. Meer info op www.safeonweb.be.

Bewakingsdiensten

Vaak zijn er ook bewakingsagenten op en rond het bedrijf, bijvoorbeeld aan het onthaal, tijdens de nacht ...

Screening van medewerkers

De achtergrond van medewerkers op kritische functies wordt beoordeeld door de nationale veiligheidsautoriteiten. Enkel na een positieve evaluatie kunnen deze medewerkers aan de slag (blijven).

Persoonlijke wachtwoorden

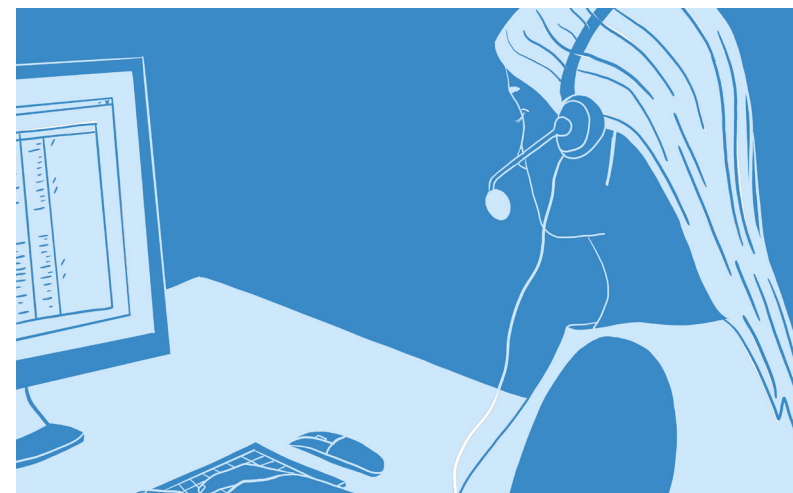
Bescherm je persoonlijke logingegevens. **Geef nooit het wachtwoord van je computer door** en laat hem nooit onbeheerd achter. Personen met slechte bedoelingen kunnen zo ongemerkt bepaalde informatie opzoeken vanuit jouw naam. Verlaat een medewerker definitief het bedrijf, dan moet de toegang tot bedrijfssystemen meteen worden geblokkeerd (bv. in geval van stage, interim, ontslag ...).

Goed om te weten

Een bedrijf dat zichzelf en medewerkers wil beschermen tegen drugscriminaliteit, heeft hiervoor een beleid en plan van aanpak nodig. Elk schip en elke havenfaciliteit heeft bijvoorbeeld al verplicht een 'Security Officer', die een verplicht beveiligingsplan opstelt en contact houdt met de bevoegde autoriteiten.

Wat is verdacht?

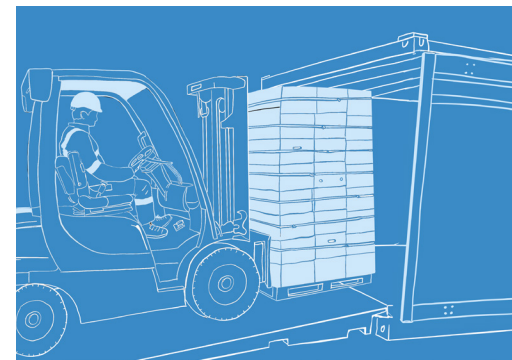
Alles wat niet normaal is, is verdacht. Als medewerker kan jij deze situaties vaak als eerste herkennen. Wees alert voor verdachte situaties, op kantoor én buiten het werk. De volgende voorbeelden kunnen je hierbij helpen. In de juiste context kunnen sommige situaties natuurlijk wél voorkomen. Volg gewoon je buikgevoel!

Op kantoor

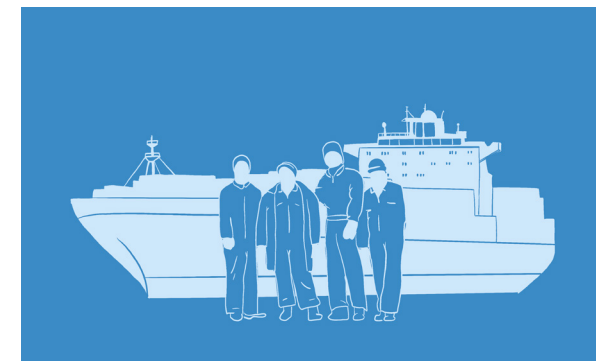
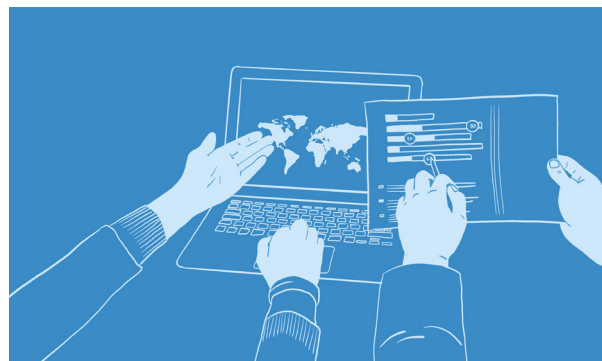
Verdachte vragen

- › Een collega of een klant stelt een vraag of vraagt een gunst die jij verdacht vindt.
- › Een (on)bekende vraagt naar je werk/de werking op kantoor/bepaalde handelingen ...
- › Een collega of klant vraagt expliciet om een specifieke lege container te mogen boeken voor export.
- › Een (on)bekende vraagt om samen met jou door een beveiligde toegang te gaan (in persoon of met de wagen).
- › Een onbevoegde vraagt naar een bepaalde container (los- of laadlocatie, containernummer ...).
- › Een (on)bekende vraagt om jouw toegangsbadge te mogen gebruiken.
- › Een collega of klant vraagt om een exportcontainer te annuleren en van kaai te laten halen. Hij of zij geeft hiervoor geen geldige, legitieme reden.
- › Een klant vraagt om goederen te transporteren naar een atypische bestemming voor die bepaalde goederen (bv. aardappelen van Midden-Amerika naar Antwerpen).
- › Iemand vraagt om een container op een specifieke locatie achter te laten, wat niet overeenkomt met de logische werkwijze (bv. een container laten afpikken op een parking, en later door een andere transporteur laten ophalen. Zo blijft de container een tijd onbeheerd achter).

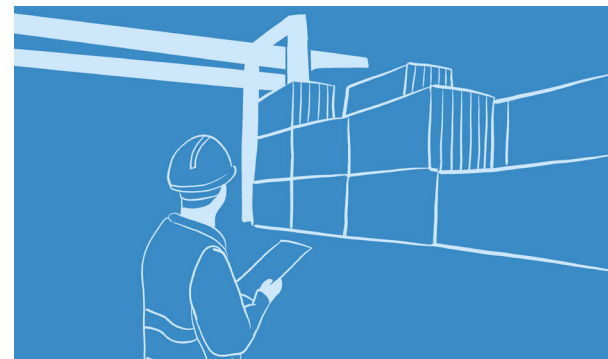
Verdachte activiteiten & situaties

- › Je vindt amper of geen bedrijfsgegevens terug van een nieuwe klant (bv. geen btw-nummer).
- › Een klant is slecht bereikbaar of heeft weinig professionele contactgegevens (bv. Hotmail-, Proton, of Gmail-account, weinig professionele website ...).
- › Een klant heeft amper kennis of gegevens over de producten die hij wil importeren.
- › Een klant voert plots andere verschepingen uit (type goederen, land van herkomst ...).
- › Personen die buiten de gangbare werkuren blijven doorwerken of rondhangen, terwijl dit niet overeenkomt met het takenpakket.
- › Een medewerkers die plots tijdens zijn/haar verlof inlogt op bedrijfssystemen om 'snel iets te regelen', terwijl dit niet overeenkomt met het takenpakket.

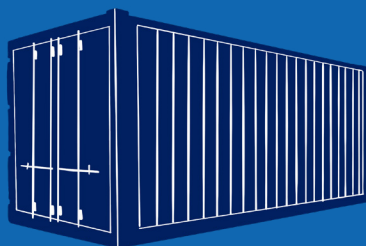
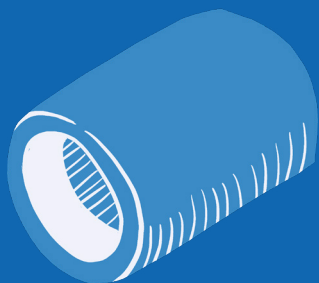

Buiten het werk

- › Een (on)bekende vraagt of je 'snel geld wil verdienen' of 'iets wil bijverdienen'.
- › Een collega heeft plots zonder aanwijsbare reden een erg hoge levensstandaard.
- › Een onbekende vraagt naar details over je werk (vaak via sociale media).
- › ...

Hoe gaan drugs-criminelen te werk?

Criminelen hebben verschillende manieren om drugs door de logistieke keten te loodsen. Enkele van de meestgebruikte methodes lees je hier, zodat je ze kan herkennen en de juiste actie kan ondernemen. Voor vele methodes zoeken criminelen hulp van medewerkers uit de maritieme sector. Of ze zorgen ervoor dat ze eigen handlangers infiltreren bij bedrijven. Die stellen zich bijvoorbeeld kandidaat voor vacatures of stageplaatsen voor kritische functies.

Vervoersmethodes: van Zuid-Amerika naar West-Europa

De drugs gaan van Zuid-Amerika naar West-Europa:

› In containers:

- In of tussen de legale lading: De drugs worden verborgen in of tussen de legale lading zelf, bv. exotisch hout, steenkool, zout, stenen tegels, ... Daardoor is het moeilijk om op het haventerrein de lading snel uit te halen.
- In de structuur van de container: De drugs worden verstopt in de deuren, wanden, vloeren, ... van de container. Bij reefercontainers worden de pakketten vaak in het motorcompartiment verstopt.

› Verstopt in voertuigen en machines

› Op het schip zelf (door de bemanning) of onder het schip (verborgen in een zelfgelaste koker)

Overslag: hoe recupereren criminelen de drugs?

De rip-off

Criminelen plaatsen de (sport)zakken met cocaïne vlak achter de deur, of op een makkelijk bereikbare plaats in de container. Zo kunnen de zakken snel worden uitgehaald.

De switch-methode

De switch is een variant van de rip-off methode. Criminelen laden op de terminal zelf de drugs over in een container uit een minder gevoelige regio. Zo proberen ze controles te vermijden.

De Trojaanse container

Uithalers verstoppen zich in een exportcontainer en proberen ongemerkt de beveiligde terminal op te raken. Meestal verblijven ze enkele dagen in de container, en proberen ze op kaai om een switch uit te voeren van een rip-off lading.

De drop-off

De drugs worden overboord gegooid, vaak met een boei. Medeplichtigen in kleine bootjes vissen de lading op.

Pincodefraude

Criminelen misbruiken een pincode van een container om zo de container - legale lading inbegrepen - te stelen.

Goed om te weten

Vaak worden verschillende methodes gecombineerd.

Doorheen de hele logistieke keten

Handlangers zoeken

Criminelen hebben handlangers uit de havengemeenschap nodig om drugs doorheen de logistieke keten te kunnen smokkelen. Hoe ze deze mensen zoeken, lees je verderop in deze brochure.

Gegevensfraude

Criminelen proberen gegevens te bemachtigen om onopgemerkt een drugslading te kunnen invoeren, onderscheppen of ophalen. Of om zich geruisloos doorheen het logistiek netwerk te bewegen. Ze gaan bv. op zoek naar transportdocumenten, pin- en beveiligingscodes, logingegevens, toegangsbadges, ...

Identiteitsfraude

Criminelen bootsen een bestaand, legitiem bedrijf na. Op slechts kleine wijzigingen na, bv. een ander telefoonnummer, lijken de bedrijfsgegevens correct. Criminelen doen zich voor als medewerkers van dat bedrijf, en proberen verdachte boekingen zo te maskeren.

**Blijf steeds alert.
Criminelen blijven
nieuwe manieren
zoeken om drugs
door de logistieke
keten te loodsen.**

Een verdachte situatie melden

Het is belangrijk dat je weet hoe je moet reageren wanneer je met een verdachte situatie geconfronteerd wordt.

Een verdachte situatie opgemerkt? Melden!

Jouw melding kan erg waardevol zijn voor het politieonderzoek. Word je met een verdachte situatie geconfronteerd, dan kan je die op 3 manieren melden:

1. Via het management van het bedrijf waar je werkt,
2. Bij de scheepvaartpolitie,
3. Anoniem via het online meldpunt op **www.onzehavendrugsvrij.be** of de meldlijn **03 236 62 25** (24/7 bereikbaar).

Let op

- › Vertel niet door dat je een verdachte situatie hebt gemeld. Zo komt deze info niet in verkeerde handen terecht.
- › Confronteer een verdachte nooit met zijn gedrag. Denk aan je eigen veiligheid.

Hoe beschermt de politie jouw anonimiteit?

- › Op www.onzehavendrugsvrij.be wordt het IP-adres niet achterhaald. Je melding is volledig anoniem. Je kan contactgegevens achterlaten, als jij daarvoor kiest.
- › De wetgever garandeert dat een anonieme melding effectief anoniem is en blijft.
- › Het standaard noodnummer 101 is niet anoniem. Je gegevens worden wel vertrouwelijk behandeld.
- › Via de meldlijn 03 236 62 25 krijg je een onderzoeker van de afdeling Drugs van de federale politie aan de lijn. Vermeld dat je anoniem wil blijven. De politie heeft ook hier een akkoord met het parket dat ze nooit de identiteit van de melder zal achterhalen. De info van je melding is enkel voor de politie toegankelijk. Wil je toch feedback of gecontacteerd worden, dan laat je wel jouw contactgegevens achter.

Over het anoniem meldpunt

- › Je melding gebeurt rechtstreeks bij de bevoegde politiediensten.
- › Wees zo concreet mogelijk in je melding (plaats, datum, persoonsbeschrijving ...). Vage meldingen zijn moeilijk op te volgen.
- › Heb je dringend politiehulp nodig? Bel dan 101.

Goed om te weten

De politie onderzoekt elke melding, maar dat kan tijd vragen. Ze wacht de juiste timing in een onderzoek af om te handelen. Het kan dat je niet onmiddellijk actie op het terrein ziet, of feedback ontvangt als je daar zelf expliciet hebt om gevraagd.

Contact door drugs- criminelen

Criminelen zoeken via verschillende kanalen steeds nieuwe handlangers binnen de havengemeenschap. Wees alert voor verdachte vragen en reageer op de juiste manier.

Hoe zoeken criminelen contact

Via collega's

Deze medewerkers werken als tussenpersoon voor de criminelen. Hun taak bestaat erin om nieuwe handlangers te ronselen voor bepaalde jobs.

In persoon

In het nachtleven, op festivals, in casino's, op (sport)events, in de fitness, op café, op bedrijfsparkings, in havencafés & -restaurants ...

Digitaal

Steeds vaker proberen criminelen contact te leggen via sociale media (Facebook, LinkedIn, Instagram ...). Daarom is het erg belangrijk dat je je bewust bent van de (persoonlijke) informatie die je hier deelt. Verderop in deze brochure vind je tips om hiermee om te gaan.

Wie zijn ze?

Niet altijd stereotype profielen

Ronselaars komen vaak niet 'verdacht' over. Online worden vaak valse profielen gebruikt.

Lijken sociaal & joviaal

Ronselaars stellen vaak persoonlijke, informele vragen om een gesprek aan te knopen. Daarna vragen ze om een handeling uit te voeren, info door te geven, een oogje dicht te knijpen ...

Hoe reageer je?

"Neen, geen interesse!"

Antwoord kort & krachtig. Ga niet in op het gesprek om hen te testen of meer te weten te komen.

Melden

Werd je aangesproken? Meld het via www.onzehavendrugsvrij.be of 03 236 62 25 en eventueel aan een vertrouwenspersoon op het bedrijf. **Word je online gecontacteerd, maak dan een screenshot die je uploadt via het online meldpunt.**

Digitaal

Je wordt zelden een tweede keer aangesproken als je duidelijk weigert. Geweld wordt hoofdzakelijk gebruikt tegen personen die al in criminele activiteiten verwickeld zijn, of als je laat uitschijnen toch interesse te hebben.

Wat als je meewerkt?

Maar één keer meedoen?

Het blijft nooit bij één keer. Drugscriminelen zullen je blijven contacteren of chanteren eens je meewerkt aan illegale praktijken. Jezelf aangeven bij de politie is dan de enige manier om te ontsnappen uit de drugscriminaliteit.

Bedreigingen

In het begin verloopt de samenwerking meestal vlot en word je correct betaald. Nadien word je geïntimideerd om opdrachten te blijven uitvoeren: persoonlijke bedreigingen van familie, kinderen opwachten op school, je opwachten op het werk of thuis, achtervolgingen, aanslagen ...

Wurgcontracten

Loopt een handeling door jou mis, dan laten criminelen je daarvoor boeten. Je moet dan jobs blijven uitvoeren tot jouw schuld is afbetaald. Ze hebben jou volledig in hun macht. Criminelen zullen jou nooit beschermen, voor hen ben je meteen inwisselbaar.

Loop je tegen de lamp

De gevolgen zijn op alle vlakken van jouw leven bijzonder groot. Drugscriminaliteit wordt bestraft met zware gevangenisstraffen en heeft grote gevolgen voor jouw loopbaan. Al jouw bezittingen worden in beslag genomen, rekeningen worden ook voor je familie geblokkeerd ... Jij en jouw gezin zitten financieel aan de grond.

Hoe bescherm je jezelf op sociale media?

Sociale media zijn alle online kanalen waarmee je info en data deelt met anderen. Via deze kanalen zoeken drugscriminelen arbeiders en bedienden die in of voor de haven werken. Wees alert wanneer je een verdacht bericht ontvangt.

Wat zoeken ze?

Op sociale media zoeken criminelen naar persoonlijke informatie, zoals je job, adres, foto's van jou en je familie, plaatsen waar je vaak komt ...

Bescherm je online privacy

Online bestaat geen privacy. Iedereen kijkt mee. Ga er altijd van uit dat iedereen jouw posts kan zien. Ook al staat jouw profiel privé, toch kan het bericht verder verspreid raken. Mogelijk kunnen criminelen via die online informatie achterhalen waar je je vaak begeeft. Bescherm jouw persoonlijke informatie online dus zo goed mogelijk.

Enkele tips

Wees discreet over je job

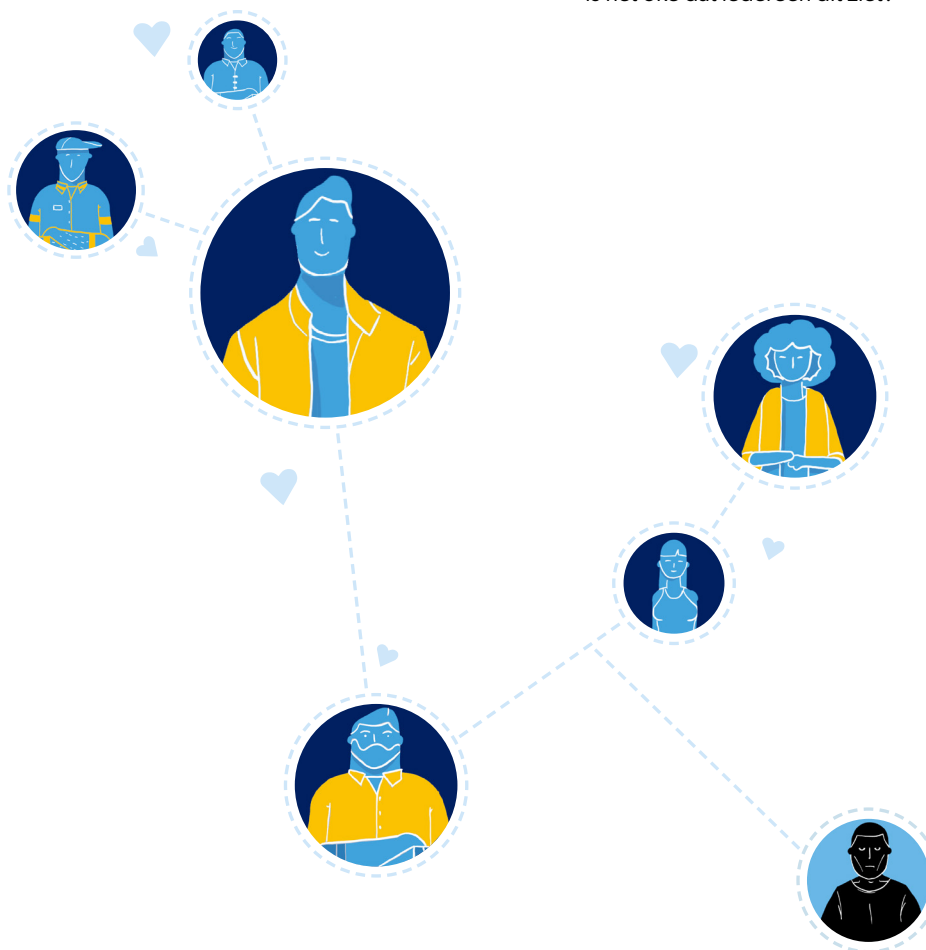
- › Post nooit je functie of werkgever.
- › Post geen foto's of filmpjes van op het werk.
- › Post op sociale media niet waar je je in het havengebied of op het werk bevindt ('inchecken').

Controleer regelmatig je privacyinstellingen

- › Standaard staan privacyinstellingen bijna op elk socialemediakanaal op 'openbaar'. Pas dit aan.
- › Maak je volledige profiel (foto's, posts ...) enkel zichtbaar voor vrienden.
- › Let op: je profiel- en coverfoto zijn altijd openbaar!
- › Scherm je vriendenlijst af.
- › Registreer niet wie je familieleden zijn.
- › Zet nooit adresgegevens of telefoonnummers online.
- › Controleer regelmatig je privacyinstellingen van je socialemedia-accounts. Privacyovereenkomsten van deze kanalen wijzigen regelmatig.

Respecteer de privacy van anderen

- › Plaats niets over vrienden of collega's online zonder hun toestemming.

Denk na over je post

Wees discreet over je job

Natuurlijk mag je sociale media gebruiken, maar wees je bewust van wat je post. Vraag je telkens af:

- › Is het nodig dat ik dit post?
- › Wie krijgt dit te zien?
- › Is het oké dat iedereen dit ziet?

Blijf aandachtig

Let op met facebookgroepen

- › Bv. bedrijfsgroepen, groepen over de haven, groepen met collega's ... Een afgesloten groep is nooit volledig afgesloten! Je weet nooit helemaal zeker wie de leden zijn.

Aanvaard geen vriendschapsverzoeken van onbekenden

- › Vaak zien het er onschuldige personen uit, maar gaat er iemand anders achter het profiel schuil. Stel kritische vragen als je twijfelt.

Beantwoord geen berichten van onbekenden

- › Beantwoord enkel directe berichten of chats van vrienden en mensen die je kent.

Verdachte situatie?

Meld anoniem via
www.onzehavendrugsvrij.be
of 03 236 62 25.

Onze haven drugsvrij

Wat kan jij doen?

Versie 01

Samenstelling en redactie

Cepa cv

Advies

Federale gerechtelijke politie
Antwerpen – afdeling Drugs

Alfaport

Antwerpse Scheepvaartvereniging
Forward Belgium
Werkgevers havenbedrijven
haven van Antwerpen

Afbeeldingen

Studio Fluxi

Vormgeving

Toast Confituur Studio

Verantwoordelijke uitgever

Cepa cv
Brouwersvliet 33 bus 7
2000 Antwerpen
communicatie@cepa.be
www.cepa.be

